

Forskningscenter for barne- og ungdomsidrett
NORGES IDRETTSHØGSKOLE

Årsrapport 2022

INNHOOLD

INNHOOLD	2
INNLEDNING	3
SAMMENDRAG - PROSJEKTER	4
ORGANISERING OG ØKONOMI	6
Personell	7
Finansiering og økonomi	8
FORSKNINGSPROSJEKTER	9
Doktorgradsprosjekter	9
Øvrige forskningsprosjekter	13
FORMIDLING OG INFORMASJONSVIRKSOMHET	27
PUBLIKASJONER	28
PRESENTASJONER	30

Innledning

Siden 2014 har Forskningscenter for barne- og ungdomsidrett (FOBU) forsket på barne- og ungdomsidrettens organisering og betydningen idrettsdeltakelse har for barn og unge. Gjennom systematisk og kritisk forskning, har FOBU etablert seg som en viktig bidragsyter av kunnskap om faktorer som påvirker idrettsdeltakelse hos barn og ungdom i alderen 6–19 år. FOBU samarbeider med flere institusjoner i Norge og internasjonalt.

De siste årene har FOBU blant annet forsket innenfor følgende områder:

1. Deltakelsesmønstre i idretten. Hvem deltar? Sosial ulikhet i deltakelse?
2. Meningen med idretten. Hvorfor driver ungdom med idrett? Hvilke grunner oppgir de når de slutter?
3. Trener-utøverrelasjoner.
4. Foreldres rolle i barne- og ungdomsidretten i Norge. Hva er foreldrenes bidrag? Hva forventes av foreldre?
5. Barn og unges rettigheter og medbestemmelse i idretten.
6. Integrering gjennom idrettsdeltakelse. Hvilke muligheter finnes for bedre integrering av barn og ungdom med minoritetsbakgrunn i norsk idrett?
7. Pubertet og trening
8. Kroppsidealer, kroppsbilder, og prestasjonsfremmende midler. Holdninger til bruk av kosttilskudd, proteintilskudd, smertestillende midler og dopingmidler i prestasjonsmiljøer i ungdomsidretten.
9. Idrettens miljøansvar
10. Ungdom med funksjonsnedsettelse i idretten
11. Seksuell trakassering og overgrep i idretten
12. Motivasjon og glede i overgangen til ungdomsidrett

En viktig del av virksomheten er brukerrettet formidling. Forskere knyttet til FOBU har tett kontakt med idretts-Norge, bidrar til kursutvikling for trenere, skriver kronikker og stiller opp i intervjuer og holder jevnlig foredrag på faglige seminarer rundt i Norge.

Sammendrag - prosjekter

Anette Skilbred og Jan Åge Kristiansen er begge stipendiater på prosjektet *Sunne prestasjonsmiljøer i ungdomsidrett*. Kristensen og Skilbred undersøker hvordan holdninger dannes og omdannes i sosiale sammenhenger utøvere er en del av. Kristensen undersøker med kvantitative data hvordan ambisiøse ungdomsutøvere opplever ulike sider ved trening og konkurranse. Han er særlig opptatt av faktorer som fremmer eller hemmer usunne helsevalg. Skilbreds kvalitative prosjekt bruker intervjuer og observasjoner for å utforske hvordan unge idrettsutøver forholder seg til ulike typer prestasjonsfremmende midler. Både tillatte midler som kosttilskudd, proteinpulver, og forbudte midler som er på dopinglisten.

Linn Engdahl-Høgåsen undersøker i sitt doktorgradsprosjekt faktorer som kan fasilitere deltakelse i idrett for ungdom med funksjonsnedsettelse. Prosjektet omhandler ungdom med funksjonsnedsettelse som har drevet med idrett over tid, og spesielt de som har blitt med videre i overgangen fra barne- til ungdomsidrett hvor frafallstatistikken viser at mange ungdom faller fra.

Prosjektet *Elevers læring og utvikling på spesialiserte idrettsungdomsskoler* er finansiert av Norges forskningsråd. Stipendiat Marie Loka Øydna ved FOBU, førsteamanuensis Christian Thue Bjørndal og kolleger ved Institutt for idrett og samfunnsvitenskap gjennomfører prosjektet hvor hovedmålet er å utforske sosialiseringssprosessene til idrettsutøvere i alderen 13-15 år i Norges spesialiserte ungdomsskoler. Spørsmålene er hvordan deltakelse i idrettsklasser på ungdomsskolen påvirker idrettsutøveres læring i idrett og skole, deres motivasjon og psykososiale utvikling, og deres helse og velvære. Det sekundære målet er å undersøke den sosiale bakgrunnen til elevene ved disse skolene, og om enkelte grupper marginaliseres ut fra deres sosiale bakgrunn, kjønn eller etnisitet.

Thomas Mangor Jørgensen Olsen startet sitt doktorgradsprosjekt i august og skal undersøke betydningen av motivasjon og treneratferd for deltakelse og glede i overgangen fra barneidrett til ungdomsidrett.

Idrett for alle i Oslo er et prosjekt som er igangsatt av Oslo idrettskrets for å fremme inkludering i Oslo idretten. Siden prosjektstart har konseptet *Nabolagsklubb* kommet til som en viktig del av dette. I samarbeid med NOVA evaluerer FOBU *Idrett for alle i Oslo*. Evalueringen skal belyse virkninger av inkluderingssatsingen, men også gi mer generell kunnskap om deltakelse, trivsel og frafall i barne- og ungdomsidrett i Oslo.

I prosjektet *Idrettens miljøansvar* undersøker FOBU hvordan idrettens organisasjoner forstår og utvikler løsninger på miljøproblemer i og rundt idrettsaktivitet. Prosjektet skal utvikle kunnskap om muligheter og begrensninger for miljøtiltak i organisert idrett. FOBU har, i samarbeid med Cicero og to amerikanske universiteter, fått bevilget 12 millioner fra Norges forskningsråd til et større prosjekt om idrett og klima. *Idrettens miljøansvar* er en forløper til dette prosjektet som har oppstart i 1. juli 2023.

Prosjektet *Trygg på trening* en følgeforskning av kurset Trygg på trening utviklet av Redd Barna i samarbeid med Norges Idrettsforbund. Hovedmålsettinger for kurset er å øke kunnskap og handlingskompetanse om seksuelle overgrep mot barn hos trenere og frivillige i idretten. Følgeforskningen har til hensikt å undersøke om deltakelse i Trygg på trening fører til økt kompetanse blant trenere og ledere som deltar, og om deltakelse i Trygg på trening bidrar til at

klubber og særforbund får på plass retningslinjer og system for rapportering. I tillegg vil vi undersøke hva deltakerne på kursene tar med seg, om de tenker at kursene gjør dem bedre i stand til å iverksette tiltak for å forebygge overgrep mot barn, og hvordan de vil forsøke å bruke innsikter fra kurset i egen klubb.

Idrettens plass i ungdommens liv er en videreføring av et tidligere forskningssamarbeid med ungdomsforskningsgruppa ved NOVA. Prosjektgruppen skal oppdatere og videreutvikle kunnskapen om barn og unges idrettsdeltakelse og opplevelser gjennom idretten.

Førsteamanuensis II Bård Erlend Solstad og flere kollegaer undersøker praksis og organisering i barne- og ungdomsidretten med særlig vekt på trenerrollen. Treneres tanker og holdninger til utvikling av unge utøvere på ulike konkurransenivåer er av problemstillingene. En annen tematikk er holdninger i de ulike organisasjonsleddene i norsk idrett til NIFs bestemmelser og retningslinjer for barne- og ungdomsidrett, og hvordan disse blir implementert av trenere på grasrota i barne- og ungdomsidretten. En tredje tematikk er om den økte profesjonaliseringen styrker eller svekker visjonen, arbeidet og grunnverdiene til NIF som organisasjon.

I tillegg til de ovennevnte prosjekter bidrar vi i flere større og mindre forskningssamarbeid nasjonalt og internasjonalt. Gjennom prosjektet *Frafall i idrett* ønsker vi å lære mer om hva som kan hindre frafall i norsk organisert idrett sett fra ungdommers perspektiv. Vi er også involvert i et prosjekt som undersøker unge idrettsaktives synspunkter om seksuell trakassering i idretten. I 2020 startet et EU-finansiert prosjekt om idrettens evne til å integrere nyankomne flyktninger og innvandrere og vi vil i et nordisk samarbeid arrangere workshops om unges deltagelse og trivsel i idrett. Vi støtter også prosjektet *Vekst, modning og trening* som undersøker hvordan trening påvirker kondisjonen gjennom puberteten, prosjektet *Utvikling av fysisk form, treningsbelastning, skader/sykdom og psykososiale elementer i ungdomsidretten og en Longitudinell studie av prestasjons- og helsebestemmende faktorer i svømming som alle tilhører Institutt for fysisk prestasjonsevne*.

Alle senterets pågående forskningsprosjekter er beskrevet utfyllende under Forskningsprosjekter.

Organisering og økonomi

Forskningscenter for barne- og ungdomsidrett er en egen enhet med egne formål, men flere av prosjektene våre finansieres hovedsakelig eller delvis i samarbeid med Institutt for idrett og samfunnsvitenskap, andre institutter og NIF. Den nære tilknytningen til flere fagmiljøer ved NIH har gjort det mulig for FOBU å etablere en bredere forskningsportefølje enn vi ville greid alene.

FOBU har i 2022 hatt ansatte i 6,7 årsverk, i tillegg kommer forskningsmedarbeidere som har vært ansatt på timesbasis som tilsvarer cirka 0,5 årsverk. NIH har støttet senteret med interne bidrag i form av veiledning av stipendiater, en stipendiatstilling lagt til senteret og delfinansiering av prosjekter innenfor forskningssenterets satsningsområder.

Personell

Følgende personer har vært tilknyttet FOBU i 2022:

Administrasjon:

Leder og forsker: Åse Strandbu

Kontorsjef: Lene Røe

Stipendiater:

Anette Skilbred, Lars Erik Espedalen, Linn Engdahl-Høgåsen, Marie Loka Øydna, Thomas Mangor Jørgensen Olsen

Forskere:

Morten Renslo Sandvik, Bård Erlend Solstad, Christian Thue Bjørndal, Hanne Sogn og Lotte Stang Aune

Forskningsmedarbeidere:

Audun Fylling, Erik Pedersen Hagen, Irmelin Instebø Faye Larsen, Kristina Hetland, Olav Skrudland og Stine Marie Berthelsen

Forskere ved NIH sine institutter som bidrar i ulike prosjekter:

Bjørn Harald Oldstad, Fiona Dowling, Grethe Myklebust, Halvard Grendstad, Hege Grindheim, Jan Åge Kristensen, Jostein Hallén, Lars Martin Tingelstad, Live S. Luteberget, Mats Hordvik, Marte Bentzen, Sigmund Loland, Siv Gjesdal, Truls Raastad, Yngvar Ommundsen, Ørnulf Seippel.

Bidrag fra eksterne forskere: Gerd Marie Solstad, Anders Bakken og Kari Stefansen fra NOVA, Jens Christian Nielsen ved Universitet i Århus.

Finansiering og økonomi

Finansiering

- ✓ Kulturdepartementet bevilget 3.300.000 millioner kroner i grunnstøtte til drift og videreutvikling av FOBU i 2022.
- ✓ Antidoping Norge bidrar med 350.000 kroner til prosjektet *Sunne prestasjonsmiljøer i ungdomsidrett* (phd.prosjekt Skilbred).
- ✓ Redd barna bidrar med 300.000 kroner til oppdragsprosjektet *Trygg på trening* (Følgeprosjekt).
- ✓ Norske kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelse og Norges idrettsforbundet bidrar med 240.000 kroner hver til prosjektet *Hva fasiliterer deltakelse i idrett for ungdom med funksjonsnedsettelse* (phd.prosjekt Engdahl-Høgåsen).
- ✓ EU ved Erasmus+ bidrar med 200 000 kroner til prosjektet *Integration of Newly Arrived Migrants through Sport* (Strandbu og Seippel).
- ✓ Norges forskningsråd bidrar med 2 320 200 kroner til prosjekt om *Elevs læring og utvikling på spesialiserte idrettsungdomsskoler* (Bjørndal m.fl)
- ✓ Prosjekt ved NOVA om *Idretten i ungdommens liv*, er finansiert av Kulturdepartementet, hvor 375 400 kroner bevilges til FOBU (Strandbu).

Økonomi

- ✓ Et resultat på 1.265.287 kroner ble overført fra 2021 til 2022. Av overføringen var det meste bundet til pågående doktorgradsprosjekter.
- ✓ Resultat for 2022 viser et underforbruk på 1 095 853. Dette skyldes hovedsakelig øremerkede inntekter til pågående doktorgradsprosjekter. Midlene overføres til 2023.
- ✓ FOBU fikk i 2022 innvilget søknad til NFR om et prosjekt til klima og idrett, på 12 millioner kroner over 5 år, som vil ha oppstart i juli 2023.
- ✓ Se vedlegg med regnskap 2022 og budsjett for 2023.

Forskningsprosjekter

Doktorgradsprosjekter

Sosial inkludering og ekskludering i ungdomsidretten

Stipendiat: Lars Erik Espedalen

Veiledere: Ørnulf Seippel og Åse Strandbu

Startdato: 19.06.17

Foreløpig sluttdato: 01.12.2023

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 3258

I dette prosjektet undersøkes hvordan den organiserte idretten inkluderer og ekskluderer ungdom.

Første del av prosjektet er to artikler om grunner til at ungdom slutter med organisert idrett, basert på Ung i Oslo-undersøkelsene fra 2015 og 2018. Med både kvantitative og kvalitative data studeres i hvilken grad ungdommer opplever at de blir presset ut av idretten kontra at de slutter fordi de ønsker å bruke tiden på andre ting. Vi undersøker også forskjeller i grunner tilfrfall mellom ungdommer med ressurssterke og ressurssvake foreldre, foreldre som er født i utlandet eller Norge samt kjønnsforskjeller. Denne delen av prosjektet gir kunnskap om frafallet i ungdomsidretten og hvilke deler av frafallet som er problematisk.

Andre del av prosjektet handler om hvordan både ungdom og foreldre opplever å være en del av idretten. Dette vil gi mer inngående kunnskap om hvordan idretten oppleves likt og forskjellig i ulike samfunnslag og hvordan man kan minke sosiale forskjeller i ungdomsidretten (sosioøkonomisk status, etnisitet, og kjønn). Den ene artikkelen i denne delen av prosjektet er en analyse av begrunnelser for å drive med idrett fra 2578 ungdommer i Ung i Oslo 2018-undersøkelsen. Den andre artikkelen er basert på 38 intervjuer med foreldre til tenåringer i fotballklubber og langrennklubber om hva som er fint og krevende med å være forelder i den organiserte ungdomsidretten. Vi utforsker hvordan foreldre med ulike sosioøkonomiske forutsetninger opplever de økonomiske utgiftene til barnas idrettsdeltakelse. Denne artikkelen er under arbeid.

To artikler er publisert i internasjonale forskningstidsskrift, én artikkel er sendt inn til vurdering og én artikkel er under arbeid. Arbeidene er presentert på fem internasjonale forskningskonferanser samt barne- og ungdomstrenerkonferansen 2022.

Prosjektet er delvis finansiert av midler fra Norges Idrettsforbund og er en del av et samarbeid med ungdomsforskningsgruppa ved NOVA.

Sunne prestasjonsmiljøer i ungdomsidrett: Forebyggende arbeid i forhold til medikalisering og doping

Prosjektet er delt inn i to doktorgradsprojekter: Ungdomsidrett og prestasjonsfremmende midler og Idrettsmiljøer blant ambisiøs idrettsungdom: Hva fremmer, og hva hemmer utviklingen av en sunn prestasjonskultur?

Ungdomsidrett og prestasjonsfremmende midler

Stipendiat: Anette Skilbred

Veiledere: Sigmund Loland og Åse Strandbu

Startdato: 01.09.2019

Foreløpig sluttdato: 14.12.2023

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1238

Formålet med prosjektet er å få innsikt i *hvilke* forståelser unge utøvere har av prestasjonsfremmende midler og *hvordan* konstruksjonen av forståelser og meninger skjer. Som en del av dette formålet ønsker vi å studere *hvem* som er viktige andre når de konstruerer sine forståelser av slike midler. De viktige andre består av individer, organisasjoner og grupper av mennesker som er viktige for utøveres forming av egne forståelser. Til sammen skaper de det vi kan kalle utøveres nettverk. Det er med dette et fokus på hvordan utøvere samskaper forståelser med andre.

Unge utøvere står på springbrettet både inn i det voksne liv, samt et mulig toppidrettsliv. De er i en fase der identitet og verdier formes i samhandling med jevnaldrende, trenere, foreldre og andre sosiale krefter. Disse forholdene gjør de særlig sårbare for press og påvirkning, og de er derfor interessante å studere nærmere i den formative fasen.

Datagrunnlaget er intervjuer med elever på toppidrettsgymnas. De er en ambisiøs gruppe ungdommer, som i stor grad prioriterer idrett i deres hverdag. Ungdommene representerer følgende idretter: ishockey, håndball, svømming, fotball, motocross, langrenn, skiskyting og friidrett. Studien ønsker å få tak i utøvernes egne ord og beskrivelser av hvordan de forstår, og hvilken kunnskap de har om prestasjonsfremmende midler. Kvalitative metoder egner seg godt da vi ønsker å tolke meninger og motiver i lys av den sosiale konteksten de er en del av. At de er elever/utøvere ved ulike toppidrettsgymnas, er en viktig del av den sosiale konteksten for disse ungdommene. Hverdagen deres består av mye trening og konkurrans og er sterkt formet av at de går på videregående skole der de kombinerer skole med å satse på idretten de utøver.

I tillegg til empiriske studier gjennomføres en litteraturstudie. På denne måten kan vi få en god oversikt over hva som er gjort og hva vi vet om unge utøvere og prestasjonsfremmende midler.

Prosjektet er nå i mål med datainnsamling, og er inne i analyse- og skrivefase. En review-artikkel er publisert.

Doktorgradsprosjektet er delvis finansiert av Norges Idrettsforbund og Antidoping Norge.

Idrettsmiljøer blant ambisiøs idrettsungdom: Hva fremmer og hva hemmer utviklingen av en sunn prestasjonskultur?

Stipendiat: Jan Åge Kristensen

Veileder: Yngvar Ommundsen og Frank Abrahamsen

Startdato: 01.09.2019

Foreløpig sluttdato: 18.10.2023

Prosjektnr. i regnskapsrapport: Stipendiatstillingen finansieres av NIH, med noe finansiering fra prosjekt 1238.

Ungdomsidretten har et stort helsefremmende potensiale. Men ungdomsidrettsmiljøer kan også være preget av prestasjonsfokus med forventninger og press fra omgivelsene om å prestere og oppnå gode resultater. Samtidig er ungdomsperioden for mange karakterisert ved lav risikopersepsjon og høy risikovillighet vedrørende egen helse. Dette kan bidra til å øke viljen blant unge ambisiøse utøvere til å ta sjanser og sette helsen på spill i jakten på prestasjon og gode resultater.

Målet med prosjektet er å belyse sider ved ungdomsidretten som kan forebygge usunne helsevalg. Vi utvider eksisterende forskning som primært har satt undersøkt doping ved å inkludere helsepraksis med potensiell helserisiko som bruk av smertestillende preparater, kosttilskudd og deltagelse i idrett til tross for skade.

Prosjektet er forankret i sosial-psykologisk holdningsteori og omfatter en systematisk oppsummeringsstudie av eksisterende forskning og tre empiriske delstudier. De empiriske delstudiene har som formål å belyse betydningen av ulike sosiale og personlige faktorer utløsende så vel som beskyttende rolle. Datainnsamlingen er gjennomført blant ungdomsutøvere i alderen 16-19 år som er elever ved ulike toppidrettsgymnas, fylkesdrevne toppidrettsskoler og ishockeyklubber i Norge.

Doktorgradsprosjektet vil kunne bidra til en robust og sunn prestasjonskultur i idretten, samt gi nyttig kunnskap i forbindelse med holdningskapende arbeid i ungdomsidretten.

Prosjektet hovedsakelig finansiert av Norges idrettshøgskole.

Hva fasiliterer deltagelse i idrett for ungdom med funksjonsnedsettelse?

Stipendiat: Linn Engdahl-Høgåsen

Veiledere: Åse Strandbu og Marte Bentzen

Startdato: 1.08.2021

Foreløpig sluttdato: 22.1.2026

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1267

Med dette prosjektet ønsker vi å få større innsikt i hva som fasiliterer deltagelse i idrett for ungdom med funksjonsnedsettelse. Ungdom med funksjonsnedsettelse har til nå ikke fått stor plass i idrettsforskningen og vi vet for lite om forholdene rundt deres idrettsdeltakelse, og spesielt hva som fasiliterer den. Prosjektet ønsker også å ha en praktisk betydning for de som jobber med ungdom med funksjonsnedsettelse, gjennom økt kunnskap og veiledende råd. NIFs mål om «flest mulig – lengst mulig» gjelder alle ungdom, og det er både helsemessig-, politisk- og sosialt viktig å undersøke hvordan dette målet kan realiseres også for ungdom med funksjonsnedsettelse. Datamaterialet er intervjuer med ungdommer med nedsatt funksjonsevne. Prosjektet skal ha fokus på ungdom med funksjonsnedsettelse som har drevet med idrett over tid, og spesielt de som har blitt med videre i overgangen fra barne- til ungdomsidrett hvor frafallstatistikken viser

at mange ungdom faller fra. Frafallstallet er generelt høyt i denne overgangen, men spesielt høyt for ungdom med funksjonsnedsettelse.

Prosjektet har fullført første studie. Dette er en systematisk litteraturoversikt som sammenfatter hvordan deltakelse blir forstått, målt og hvilke metoder som blir anvendt, samt hvilket fokus forskere har, når de studerer deltakelse i idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse. Neste steg i doktorgradsprosjektet er datainnsamling i felt, som primært baserer seg på intervju med parautøvere i ungdomsidretten.

Doktorgradsprosjektet er delvis finansiert av Norges Idrettsforbund og Nasjonalt kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelse.

Elevers læring og utvikling på idrettsungdomsskoler

Stipendiat: Marie Loka Øydna

Startdato: 1.1.2022

Foreløpig sluttdato: 31.12.2026

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1845

Doktorgradsprosjektet er en del av NFR-prosjektet *Elevers læring og utvikling på spesialiserte idrettsungdomsskoler*. Dette består av fire arbeidspakker og blir nærmere beskrevet under øvrige forskningsprosjekter. Øydna sitt doktorgradsprosjekt er arbeidspakke 1 og har til formål å undersøke idrettselevers læring og utvikling fra et sosiokulturelt perspektiv. Vi er spesielt interessert i hvordan deltakelse i en idrettsklasse på ungdomsskolen påvirker hva ungdommene lærer gjennom formelle og uformelle praksiser. Arbeidspakken har også til formål å undersøke hvordan ungdommers engasjement for dobbel karrieregang formes gjennom de tre årene i en idrettsklasse og hvordan dette påvirker fremtidsforventinger. Kunnskap om hvordan sosiokulturelle faktorer virker i og med ulike læringspraksiser vil bidra til bedre forståelse for ungdoms livsverden og hva de selv synes er viktig.

Prosjektet er finansiert av Norges forskningsråd.

Motivasjon og glede i overgangen til ungdomsidrett

Stipendiat: Thomas Mangor Jørgensen Olsen

Startdato: 1.8.2022

Foreløpig sluttdato: 31.07.2026

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1200

I dette doktorgradsprosjektet undersøkes Olsen betydningen av motivasjon og treneratferd for deltakelse og glede i overgangen fra barneidrett til ungdomsidrett. Målet er å undersøke hvordan motivasjon og treneratferd spiller en rolle for unge utøvere sin deltakelse og glede i overgangen fra barneidrett til ungdomsidrett

Prosjektet er i hovedsak finansiert av NIH.

Øvrige forskningsprosjekter

Trygg på trening

Prosjektmedarbeidere: Åse Strandbu, Hanne Sogn, Morten Renslo Sandvik, Marie Loka Øydna, Olav Skrudland.

Startdato: 01.09.2021

Foreløpig sluttdato: August 2024

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 2290

Forskningsprosjektet er en følgeforskning av kurset *Trygg på trening* utviklet av Redd Barna i samarbeid med Norges Idrettsforbund. Hovedmålsettinger for kurset er å øke kunnskap og handlingskompetanse om seksuelle overgrep mot barn hos trenere og frivillige i idretten.

Følgeforskningen har til hensikt å undersøke om deltakelse i *Trygg på trening* fører til økt kompetanse blant trenere og ledere som deltar, og om deltakelse i *Trygg på trening* bidrar til at klubber og særforbund får på plass retningslinjer og system for rapportering. I tillegg vil vi undersøke hva deltakerne på kursene tar med seg fra kursene, om de tenker at kursene gjør dem bedre i stand til å iverksette tiltak for å forebygge overgrep mot barn, og hvordan de vil forsøke å bruke innsikter fra kurset i egen klubb.

Datamaterialet er intervjuer, fokusgruppeintervjuer og en spørreskjemaundersøkelse til tidligere deltakere.

Første delrapport ble i juni, hvor vi svarte ut tre problemsstillinger. Først beskrev vi tidligere forskning om vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom i idretten og i det norske samfunnet for øvrig, deretter beskrev vi endringsforståelsene som ligger til grunn for kurset ved å undersøke hvordan prosessen med å utvikle og implementere kurset i tre særforbund, så ut. Videre, som et siste punkt, så vi på målsettinger og problemantagelser som lå til grunn for de ulike aktørenes perspektiver. Et viktig funn i delrapport I var at forskning om vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom, både i og utenfor idretten, viser at en betydelig andel av seksuelle overgrep mot barn og ungdom utføres av jevnaldrende, mens *Trygg på trening* i hovedsak setter søkelys på voksne tillitspersoner og trenere som mulige utøvere av vold og seksuelle overgrep. Det påpekes derfor i rapporten at problemantagelsen som ligger til grunn for kurset, ikke fullt ut speiler utfordringene frivillige og trenere bør være oppmerksomme på. Et annet funn var at aktørene som er involvert har noe ulike perspektiver på kursets målsettinger og underliggende problemstillinger. Blant annet gjaldt dette NIFs og Redd Barnas ulike syn på hvorvidt overgrep utenfor idretten også skulle tematiseres i kurset. Et tredje funn peker på at implementeringsprosessen, slik den opprinnelig var tenkt, i noen grad har stoppet opp.

I delrapport II som skal avleveres ultimo 2023, er målet å få innsikt i hvordan *Trygg på trening* arter seg i praksis, konkret på kursdagene. Det er også et mål å få innsikt i hvordan erfaringer fra kursene tas med tilbake til klubbnivå. I tillegg er vi opptatt av å identifisere det vi har beskrevet som «lovende praksiser», praksiser som kan ha overføringsverdi til idrettsorganisasjonen for øvrig.

Oppdragsprosjektet vil gå over tre år og er finansiert av Redd Barna.

Elevers læring og utvikling på spesialiserte idrettsungdomsskoler

Prosjektleder: Christian Thue Bjørndal

Startdato: 1.10.21

Foreløpig sluttdato: 30.9.2025

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1845

Å gi muligheter for talentutvikling i skolen har blitt en populær tilnærming i utdanningssektoren. I Norge er det vanligste eksemplet å tilby talentutvikling i idrett. En ny, spesialisert sektor av norske ungdomsskoler tilbyr nå idrettsklasser til unge idrettsutøvere. Utdanningsdirektoratet hadde i 2021 godkjent 23 slike spesialiserte ungdomsskoler med en total kapasitet på 4152 elever.

Hvorvidt og hvordan sportsklasser bidrar til bedre prestasjoner i idrett og skole, er uvisst. Å forstå hvordan hybridisering av skole og idrett påvirker ungdoms sosialiseringprosesser gjennom de tidlige ungdomsårene, er et forskningsområde som må prioriteres. De få tilgjengelige studiene på dette emnet indikerer at velmente forsøk på å hjelpe idrettsutøvere til å lykkes i både idrett og skole kan være problematisk. Å håndtere disse vanskelige utfordringene er viktig på grunn av ansvaret, institusjonelt sett, for å sikre at idrettsklasser tilbyr unge mennesker bærekraftige karriereveier, og på grunn av presset ungdomsidrettsutøvere møter for å oppnå de samme generelle utdanningskvalifikasjonene som andre.

Hovedmålet med dette prosjektet er derfor å utforske sosialiseringprosessene til idrettsutøvere i alderen 13-15 år i Norges spesialiserte ungdomsskoler. Vi er spesielt interessert i hvordan deltakelse i idrettsklasser på ungdomsskolen påvirker idrettsutøveres læring i idrett og skole, deres motivasjon og psykososiale utvikling, og deres helse og velvære. Det sekundære målet er å undersøke den sosiale bakgrunnen til elevene som går på spesialiserte idrettsungdomsskoler, og om enkelte grupper marginaliseres ut fra deres sosiale bakgrunn, kjønn eller etnisitet. Studien er delt i fire arbeidspakker.

Elevers læring og utvikling på idrettsungdomsskoler

Prosjektleder: Stipendiat. Marie Loka Øydna

Startdato: 1.1.2022

Foreløpig sluttdato: 31.12.2026

Arbeidspakke 1 har til formål å undersøke idrettselevers læring og utvikling fra et sosiokulturelt perspektiv. Vi er spesielt interessert i hvordan deltakelse i en idrettsklasse på ungdomsskolen påvirker hva ungdommene lærer gjennom formelle og uformelle praksiser. Arbeidspakken har også til formål å undersøke hvordan ungdommers engasjement for dobbel karrieregang formes gjennom de tre årene i en idrettsklasse og hvordan dette påvirker fremtidsforventinger. Kunnskap om hvordan sosiokulturelle faktorer virker i og med ulike læringspraksiser vil bidra til bedre forståelse for ungdoms livsverden og hva de selv synes er viktig.

Motivasjon hos idrettsungdomsskoleelever

Prosjektleder: Siv Gjesdal

Arbeidspakke 2 har som formål å undersøke motivasjon hos elever i idrettsklasser på ungdomstrinnet. Vi ønsker å undersøke hvorfor elevene velger idrettstilbud og om motivasjonen endrer seg over de tre årene på ungdomsskolen. Vi vil også knytte motivasjon til ulike relevante aspekter som trivsel, opplevd kompetanse, vitalitet og identitet. Baselinedatainnsamling pågår høsten 2022, hvor alle elevene ved 7 skoler svarer på et spørreskjema. Etter planen vil disse dataene analyseres våren 2023. 8.klassene ved de samme skolene vil etter planen svare på samme spørreskjema hvert halvår de neste tre årene. Det vil også gjennomføres intervjuer for å supplere dataene fra spørreskjemaene.

Idrettsungdomsskoleelever sosiale bakgrunn og tidsbruk

Prosjektleder: Lotte Stang Aune

Arbeidspakke 3 har primært som formål å kartlegge elever i idrettsklasser sin sosiale bakgrunn. Sekundært ønsker vi å kartlegge ungdommenes tidsbruk i hverdagen (vei til/fra skolen, tid brukt på lekser, trening, antall timer søvn m.m.) og trivsel. Spørsmålene i spørreundersøkelsen tar utgangspunkt i UngData-undersøkelsen sine spørsmål. På denne måten kan dataene sammenlignes med data fra tidligere gjennomførte UngData-undersøkelser. Undersøkelsen er selvstendig og har utover like spørsmål ingen tilknytning til Ungdata. Datainnsamling er planlagt våren 2023.

Mental og fysisk helse og uhelse

Prosjektleder: Post.doc (ansettes i 2023)

Startdato: 1.2.2023

Foreløpig sluttdato: 31.1.2025

Arbeidspakke 4 har som formål å undersøke trivsel og velvære, stress og press, idrettsrelaterte helseproblemer, og vekst og modning hos elever i idrettsklasser på ungdomstrinnet. Vi ønsker å undersøke hvordan biopsykososiale indikatorer på helse og velvære endrer seg gjennom de tre årene på ungdomsskolen. Vi vil også undersøke om helse og velvære samvarierer med elevens vekst og modning. Baseline datainnsamling er planlagt høsten 2023, hvor alle elevene ved 7 skoler svarer på et spørreskjema og høyde og vekt måles. Etter planen vil disse dataene analyseres våren 2024. 8.klassene ved de samme skolene vil etter planen svare på samme spørreskjema og høyde og vekt måles hvert halvår de neste tre årene. Det vil også gjennomføres intervjuer for å supplere dataene fra spørreskjemaene.

Prosjektet er finansiert av Norges forskningsråd.

Idrettens miljøansvar

Forsker: Morten Renslo Sandvik m.fl

Startdato: 01.03.20

Foreløpig sluttdato: 30.06.2023

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1266

Prosjektet *Idrettens miljøansvar* undersøker hvordan idrett kan organiseres på måter som ikke går utover miljøets tåleevne. Prosjektets overordnede mål er å utvikle og formidle kunnskap om forutsetninger og begrensninger for en miljømessig utvikling av idretten, med et spesielt søkelys på barne- og ungdomsidrett. Med bakgrunn i et prosessuelt perspektiv på organisatorisk endring reiser prosjektet tre overordnede forskningsspørsmål:

1. På hvilke måter belaster idretten naturmiljøet?
2. Hva er forutsetninger og begrensninger for kunnskap, oppmerksomhet og problemforståelse i idrettsorganisasjonen om idrettens miljøbelastning?
3. Hva er forutsetninger og begrensning for utvikling av varige, effektive tiltak for å redusere idrettens miljøbelastning?

Utover delprosjektene som listes opp under har Sandvik bidratt med innsikter fra prosjektet til boka *Idrett og bærekraft Perspektiver på idrettens miljø- og samfunnsansvar* som ble publisert høsten 2021. I prosjektperioden er det utarbeidet en søknad til Norges forskningsråd (NFR) om et større prosjekt om idrett og klima i samarbeid med CICERO. Prosjektet fikk tildeling september 2022 med

oppstart juli 2023. Med dette vil prosjektet Idrettens miljøansvar avsluttes i løpet av 2023 og til da fungere som forarbeid for NFR-prosjektet From Climate Knowledge to Climate Action in Sport (CAS).

Delstudie 1: Miljøansvar i skandinaviske idrettsorganisasjoner

Prosjektmedarbeidere: Morten Renslo Sandvik og Ørnulf Seippel

Formålet med studien er å studere hvordan nasjonale idrettsforbund og underliggende særforbund i Danmark, Norge og Sverige kommuniserer sitt miljøansvar i offentlige strategidokumenter. Studien baserer seg på kvalitativ dokumentanalyse og tar utgangspunkt i rammeteori som anser kollektive meningsdannelsesprosesser som et første og nødvendig skritt til mobilisering og organisering rundt 'nye' saksfelt med liten forankring i en organisasjon. Resultatene fra studien ligger til grunn for en forskningsartikkel som er publisert i *Environmental Politics* (Sandvik og Seippel, 2022).

Delstudie 2: Miljøansvar i idrettslag

Prosjektmedarbeidere: Morten Renslo Sandvik, Ørnulf Seippel og Åse Strandbu

Formålet med studien er å undersøke forutsetninger og begrensninger for utvikling av miljøbevissthet og inkludering av miljøhensyn i organiseringen av barne- og ungdomsidrett. Studien fokuserer på idrettslagnivå og datamaterialet er semistrukturerte intervjuer med ledere i idrettslag. En del av utvalget er ledere i idrettslag som i løpet av de siste årene har iverksatt konkrete miljøtiltak i samband med barne- og ungdomsidrett. En annen del består av ledere i idrettslag med relativt like kjennetegn som lagene i den første gruppen med henhold til størrelse, idretter, geografi og administrasjon, men som ikke har iverksatt konkrete miljøtiltak. Intervjuer ble påbegynt i mars/april 2021. Studien tenkes nå som et forprosjekt til CAS.

Delstudie 3: Miljøansvar i særforbund

Prosjektmedarbeidere: Morten Renslo Sandvik og Ørnulf Seippel

Formålet med studien er å undersøke forutsetninger og begrensninger for utvikling av miljøbevissthet og inkludering av miljøhensyn i et utvalg særforbund. Studien følger utvalgte prosjekter og tiltak i særforbund og baserer seg på deltakende observasjon, intervjuer med sentrale aktører, samt dokumentanalyse. Studien tenkes nå som et forprosjekt til CAS.

Pedagogiske, psykologiske og organisatoriske aspekter knyttet til trenerrollen i organisert idrett

Postdoktor: Bård Erlend Solstad m. fl.

Startdato: 15.03.17

Foreløpig sluttdato: 31.12.22

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1217

Målet til prosjektet er å bidra med kunnskap om praksis og organisering i barne- og ungdomsidretten med særlig vekt på trenerrollen. Treneres tanker og holdninger til utvikling av unge utøvere på ulike konkurransenivåer er en problemstilling. En annen tematikk er holdninger i de ulike organisasjonsleddene i norsk idrett (f.eks. Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), særforbund, idrettsklubb og trenere) knyttet til sentrale tema som hvorvidt NIFs bestemmelser og retningslinjer blir implementert av trenere på grasrota i barne- og ungdomsidretten, og om den økte profesjonaliseringen enten styrker eller svekker visjonen, arbeidet og grunnverdiene til NIF som organisasjon.

Delstudium en: Frafall i idrett

Prosjektmedarbeidere: Marte Bentzen, Mats Hordvik, Åse Strandbu og Bård Erlend Solstad (se egen prosjektbeskrivelse).

Delstudium to: Trener-utøver relasjonen over tid.

Prosjektmedarbeidere: Bård Erlend Solstad, Heidi Haraldsen, Henrik Gustafsson, Andreas Ivarsson, Marte Bentzen og Camilla Knight.

Formålet med den andre studien er å undersøke hvilke faktorer som er avgjørende for at unge utøvere fortsetter å delta i organisert idrett (f.eks. kvaliteten på trener-utøver relasjonen). Studien fulgte spillere (jenter født i 2006; n = 27) i et håndballag gjennom sesongen: 2018-2019. Studien brukte fokusgruppeintervjuer med trenere og spillere for å undersøke graden av gjensidighet i trener-utøver relasjonen. I tillegg fylte utøverne ut spørreskjemaer over en lengre periode som målte et utvalg psykososiale utfallsvariabler (f.eks. opplevelse av treneratferd, kompetanse og glede). Studien vil bidra med bedre kunnskap om årsaker til fortsatt deltagelse i overgangen mellom barne- og ungdomsidretten. En masterstudent har fullført sin grad på datamateriale fra denne delstudien.

Delstudium tre: Delt virkelighetsforståelse mellom trener og utøver

Prosjektmedarbeidere: Bård Erlend Solstad, Heidi Haraldsen, Henrik Gustafsson og Camilla Knight.

Formålet med den tredje studien er å undersøke graden av delt virkelighetsforståelse (inspirert av Shared Reality Theory) mellom trener og hans/hennes utøvere. Vi har rekruttert fire utvalg (1 utvalg = 1 trener og 3-4 utøvere) til å delta i en longitudinell prospektiv datainnsamling. Utvalgene består av svømmere, fotballspillere, ballettdansere og friidrettsutøvere fra Oslo-området. Studien omhandler kvinnelige, junior elite utøvere i aldersgruppen 16-19 år. Dette valget ble tatt fordi nyere litteraturstudier har fremhevet at svært få talentutviklingsstudier inkluderer kvinnelige utøvere. Tredje og siste intervjurunde med trenere og utøvere ble gjennomført i desember 2019 (og i januar 2021). Fire masterstudenter har forsvart oppgaver med data fra delstudium tre. Hver av disse er artikkelbaserte oppgaver og artiklene skal sendes inn til vitenskapelige tidsskrift (en er allerede publisert).

Delstudium fire: En litteraturstudie av skadeprosessen.

Prosjektmedarbeidere: Bård Erlend Solstad, Andreas Ivarsson, Grethe Myklebust, Trine Stensrud, Anne Marte Pensgaard, Christine Holm Moseid og Ulrika Tranaeus.

Den fjerde studien er en litteraturstudie om skadeprosessen blant junior elite og elite utøvere i individuell idrett og lagidrett. Studien er et samarbeid mellom Gymnastik- og idrottshögskolan i Stockholm, Högskolan i Halmstad og NIH/FOBU. Nyere studier har begynt å vektlegge viktigheten av psykososiale faktorer (f.eks. opplevelsen av sosial støtte) i langvarige skadeprosesser, men få studier har undersøkt disse variablene med et prospektivt design. Derfor er det viktig å gi en oversikt over antall publiserte studier, slik at man kan gi anbefalinger til fremtidige studier og intervensjoner som ønsker å fokusere på skadeprosessen til junior elite og eliteutøvere i individuell idrett og lagidrett. Vi er i sluttfasen av artikkelskriving på dataene.

Evaluering av "Idrett for alle i Oslo"

Prosjektmedarbeidere: Morten Renslo Sandvik (NIH), Gerd Marie Solstad (NOVA)

Startdato: 09.09.2019

Foreløpig sluttdato: 31.12.2020

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1263

Forskningsprosjektet er en følgeevaluering av satsningen «Idrett for alle i Oslo» som ble igangsatt av Oslo Idrettskrets i 2018 og er planlagt å pågå i flere år framover. Hovedelementene i satsningen er informasjons- og påvirkningsarbeid, styrking av driften av idrettslag i områder av Oslo der idrettstilbudet er svakt (idrettsløft) og å utvikle velfungerende klubber til å favne en enda bredere medlemsmasse og motvirke selektivt frafall i ungdomsidretten (foregangsclubber).

Forskningen undersøker i hvilken grad Oslo Idrettskrets oppnår målene om å skape et bredt basistilbud til alle barn og unge i Oslo, redusere kostnadene for deltakelse og oppnå økt aktivitet i organisert idrett. I tillegg undersøkes hvilke betingelser som er avgjørende for å lykkes med å skape bred og vedvarende idrettsdeltakelse. Prosjektet frambringer innsikt om barrierer for deltakelse og forskjeller innad i Oslo idretten, og gir et styrket beslutningsgrunnlag for virkningsfulle og inkluderende grep innenfor barne- og ungdomsidretten.

Prosjektet er et samarbeid mellom NOVA og FOBU og er delt inn i fire faser. Ett mål med evalueringen er å identifisere virkninger av idrettssatsingen. I hvilken grad oppnår idrettssatsingen målene om bredere idrettstilbud, reduserte kostnader og økt aktivitet i oslo idretten? Et annet mål er å få svar på hvilke mekanismer som bidrar til å understøtte målsettingene i idrettssatsingen. Hvilke forutsetninger og betingelser må være til stede for at man best skal lykkes med å oppnå «idrett for alle»?

For å besvare forskningsspørsmålene tar vi i bruk og kombinerer kvalitative og kvantitative metoder. Det kvalitative arbeidet baserer seg på intervjuer med personer involvert i og berørt av idrettssatsingen, deltakende observasjon av idrettsaktivitet og dokumentgjennomgang. De kvantitative analysene tar utgangspunkt i undersøkelsen Ung i Oslo (2015, 2018, 2021 og 2024).

Forskningen tar sikte på å frambringe innsikt om barrierer for idrettsdeltakelse og sosiale forskjeller i oslo idretten, og gi et styrket beslutningsgrunnlag for å ta virkningsfulle, inkluderende grep innenfor barne- og ungdomsidretten. Baseline-rapport ble [publisert i 2020](#) (handle.net). Rapport fra fase 2, som var en prosessevaluering basert på feltarbeid i et lite utvalg klubber som er med i satsningen, ble [publisert i januar 2022](#) (oslomet.no). Per november 2022 er to vitenskapelige artikler og et bokkapittel basert på prosjektet under utvikling.

Idrettens plass i ungdommers liv

Prosjektmedarbeidere: Åse Strandbu, Anders Bakken (NOVA), Ingunn Marie Eriksen (NOVA) med flere.

Startdato: 01.01.22

Foreløpig sluttdato: 31.12.2023

Prosjektet har et formål om å oppdatere og videreutvikle kunnskapen om barn og unges idrettsdeltakelse og opplevelser gjennom idretten. Prosjektet er en videreføring av et tidligere samarbeid med ungdomsforskningsgruppa ved NOVA om å skrive rapporter og artikler med utgangspunkt i datamateriale fra Ungdataundersøkelsen og andre datamaterialer. Samarbeidet er delt inn i fire delprosjekter.

Delprosjekt 1: Ungdommens idrettsdeltakelse og pandemiens konsekvenser. Målet er å få kunnskap om hvordan Covid -19-pandemien har påvirket ungdoms deltakelse i organisert idrett, samt å oppdatere kunnskap om ungdoms idrettsdeltakelse i bred forstand, blant annet sosial ulikhet i idretten. Ungdataundersøkelsen fra 2022 til 2023 brukes som datamateriale. En rapport kommer i februar 2023

Delprosjekt 2: Seksuell trakassering i idretten. Prosjektet vil se nærmere på omfanget av seksuell trakassering og andre negative hendelser i ungdomsidretten. En artikkel om omfanget at utsatthet for seksuell trakassering basert på Ung i Oslo 2021 er sendt til vurdering. Spørsmål som skal brukes i Ung i Oslo 2023, samt UngVold-studien 2023 er utviklet i dette delprosjektet.

Delprosjekt 3: Barna og idretten. Dette delprosjektet stiller spørsmålene om idretten er en god oppvektsarena for barna? Er idealet om idrett for alle realisert i norsk barneidrett – eller er noen grupper systematisk underrepresentert? I tillegg skal de undersøke noen kontroverser rundt hvordan barneidretten er organisert.

Delprosjekt 4. Idrett i unges liv over tid. Prosjektet vil se på hvilke prosesser i ungdoms liv som bidrar til at ungdom enten bestemmer seg for å fortsette eller slutte i ungdomsidretten. Datamaterialet er den longitudinelle kvalitative studien *Ungdom i endring*.

Foreldre i idretten

Prosjektmedarbeidere: Åse Strandbu, Ørnulf Seippel NIH, Lars Erik Espedalen NIH, Kari Stefansen NOVA.

Startdato: 01.08.2019

Foreløpig sluttdato: 31.08.2022

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1200

Målet med prosjektet er å vi å få mer innsikt i hva det innebærer å være foreldre til idrettsaktiv ungdom og hva foreldre tenker at idretten kan bety for barna deres. Prosjektet bygger videre på tidligere forskning ved FOBU om foreldreinvolvering i idretten. I dette prosjektet undersøker vi forventninger foreldre møter fra idretten, både knyttet til kostnader, innsats og deltakelse. Vi kartlegger positive erfaringer og utfordringer foreldrene opplever i møte med idretten. Foreldre med minoritets og majoritetsbakgrunn er intervjuet i prosjektet, og foreldrene er rekruttert fra ulike sosiale lag.

Datamaterialet omfatter 51 intervjuer med foreldre – deriblant 19 intervjuer med foreldre med minoritetsbakgrunn. En rapport om erfaringene til minoritetsforeldre i idretten ble publisert i oktober 2021. En artikkel om minoritetsforeldre i idretten er akseptert og blir publisert i en antologi i 2023. Datamaterialet brukes også i den fjerde artikkelen i Lars Erik Espedalens avhandling om inkludering og ekskludering i idretten.

Prosjektet er finansiert av midler fra Integrasjons- og mangfoldsdirektoratet i samarbeid med NIF.

Barn og unge med minoritetsbakgrunn i organisert idrett

Postdoktor: Siv Gjesdal

Startdato: 01.08.2018

Foreløpig sluttdato: 31.12.2022

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1237

Formålet med dette prosjektet er å undersøke sosial inklusjon i organisert barne- og ungdomsidrett, med et spesielt fokus på jenter med minoritetsbakgrunn. I prosjektet studeres ulike grunner eller barrierer for deltagelse i organisert idretten for denne gruppen, men også hvilke opplevelser jenter med minoritetsbakgrunn har når de deltar i organisert idrett. Tanken er at funn fra dette prosjektet kan bidra til bedre inkludering av minoritetsjenter i organisert idrett i Norge.

Prosjektet består av flere mindre datainnsamlinger, hovedsakelig intervjuer. I 2019 ble det gjennomført en datainnsamling på et suksessfullt idrettsklubb-basert tiltak for å rekruttere minoritetsjenter til organisert idrett. Totalt ble 9 jenter, 2 trenere, 2 ledere og 4 foreldre intervjuet om hvorfor dette tiltaket fungerte. Dette resulterte i en artikkel som er publisert. I tillegg blir det samlet inn data om rollen storebrødre kan spille i minoritetsjentes valg om å delta i idrett.

Frafall i idrett

Utføres av: Marte Bentzen, Bård Erlend Solstad, Åse Strandbu, Mats Melvold Hordvik, Magne Hem Stenersen

Startdato: 01.01.2018

Foreløpig sluttdato: 31.12.2022

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1236

Formålet med studien er å lære mer om hva som kan forhindre frafall i norsk organisert idrett sett fra et ungdomsperspektiv. Undersøkelsen har fulgt to handball-lag, et jentelag og ett guttelag, over to år, fra 10 klasse til andre år på videregående skole. Hvert lag besto av 15 personer. Studien er kvalitativ. Fokusgruppeintervjuer med ungdommene fem ganger i løpet av studieperioden er den viktigste metoden for datainnsamling. I tillegg ble de som valgte å slutte i løpet av perioden intervjuet individuelt. Videre har ungdommenes foreldre blitt intervjuet for å undersøke deres syn på foreldres rolle når tenåringer vurderer å slutte med idrett.

I løpet av de to årene deltagerne har blitt fulgt har 10 deltagere sluttet med handball. Disse aksepterte og deltok i individuelle intervju om årsaker til at de valgte å slutte. Denne studien ble i 2021 publisert i *Psychology of Sport and Exercise*.

Tematikken i fokusgruppe-intervjuene med ungdommene har vært: Faktorer som bidrar til trivsel og mistrivsel i idretten, tanker om treneratferd og læringsmiljø, kombinasjonen av deltagelse i flere idretter, forpliktelser knyttet til skolehverdagen, viktigheten av mestringsopplevelser, tanker om konkurransepress, rollen til lagkamerater, foreldre og venner, samt refleksjoner omkring organisering av ungdomsidretten. Analysene av disse data er nå gjennomført. Per tid er en artikkel i slutfase og skal sendes inn til et fagfelleurdert tidsskrift for vurdering snarlig, samt at en annen artikkel er under utarbeidelse.

Det har også blitt gjennomført tre fokusgruppeintervjuer med ungdommenes foreldre. Temaene for disse intervjuene var foreldrenes perspektiv på ungdommenes idrettsdeltagelse og frafall. Disse dataene er analysert, og en artikkel skal sendes inn til et fagfelleurdert tidsskrift for vurdering snarlig.

Resultatene fra prosjektet vil styrke kunnskapen om hva ungdom selv tenker om deltagelse og/eventuelt grunner til at de slutter med sin idrett. Prosjektet vil gi innsikt i hva ungdommene selv vektlegger som avgjørende faktorer for frafall i idrett, eventuelt videre idrettsdeltagelse i ungdomsårene. I tillegg vil resultatet fra prosjektet gi innsikt i hvordan foreldre reflekter over overganger i ungdommenes liv, og hvordan disse overgangene kan påvirke både foreldre og ungdoms tanker om videre idrettsdeltagelse.

Ungdommers syn på grensesituasjoner i idretten

Prosjektmedarbeidere: Åse Strandbu, Kari Stefansen og Gerd Marie Solstad, Morten Renslo Sandvik

Startdato: 01.08.2019

Foreløpig sluttdato: 31.07.2022

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1264

Forskningsprosjektet undersøker unge idrettsaktives synspunkter om seksuell trakassering i idretten og deres oppfatninger av grensesituasjoner knyttet til kroppskontakt og intimitet i idretten. Datamaterialet er fokusgruppeintervjuer med unge idrettsstudenter, der deltakerne blir bedt om å diskutere og komme med synspunkter til filmer Norges idrettsforbund har laget om temaet. Datainnsamlingen handler ikke om deltakernes egne erfaringer med trakassering. Forskningen løfter et lite belyst tema i idrettssammenheng og reiser spørsmål av betydning for forebygging av seksuell trakassering i idretten. Én artikkel fra prosjektet om kjærlighetsforhold mellom utøvere og trenere er publisert i *Sociology of Sport Journal* (Stefansen m.fl 2019). En annen artikkel fra prosjektet tar opp syn på retningslinjer mot seksuell trakassering er publisert i *International Review for the Sociology of sport* (Solstad m.fl 2021). En tredje artikkel fra prosjektet omhandler hvordan gråsonesituasjoner i samhandling mellom utøver og trener forstås av unge og hvilke kulturelle resurser de trekker på når de skal gjøre seg opp en mening om slike situasjoner. Denne er publisert i *Social Studies i 2022* (Strandbu m.fl 2022).

Integration of Newly Arrived Migrants through Organised Sport - From European policy to local Sports Club Practice

Prosjektmedarbeidere: Ørnulf Seippel og Åse Strandbu fra FOBU i tillegg til forskere fra Tyskland, Danmark, Sveits, og Sverige («full partners»).

Startdato: 01.01.2020

Foreløpig sluttdato: 31.12.2023

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1907

Dette er et EU-finansiert prosjekt om idrettens evne til å integrere nyankomne flyktninger og innvandrere. Migranter (særlig nyankomne), er klart underrepresentert i organisert idrett. Relativt få idrettsklubber i dag i Europa er direkte involvert i arbeid med å integrere migranter og flyktninger. De initiativene som finnes, er ofte drevet av spesielt dedikerte klubber og frivillige, og aktiviteten ligger ofte utenfor de vanlige hverdagsaktivitetene til de lokale idrettslagene. Et av målene for prosjektet er å undersøke barrierer og muligheter for at også "vanlige" idrettslag kan drive idrettsbaserte integrasjonsaktiviteter. Prosjektet tar for seg integrasjonspolitikken nasjonalt og i idrettens ulike organisasjonsledd, og undersøker i tillegg hvordan nyankomne migranter opplever idretten, med et klart premiss om at de er en svært heterogen gruppe. Prosjektet vil kunne føre til en bedre forståelse av barrierer og muligheter for lokale idrettslags bidrag i integrasjon av nyankomne innvandrere eller flyktninger og hvordan dette kan henge sammen med regional, nasjonal eller idrettens egen integrasjonspolitik.

Prosjektet består av 14 deler («work packages») og NIH har et særlig ansvar for fire av disse. I del to presenterer Universitetet i Umeå og NIH de politiske rammevilkårene idretten arbeider innenfor når det gjelder integrering av flyktninger. I del fem leder Universitetet i Bern og NIH lede arbeidet med å samle inn data om et utvalg idrettslag (30-40) og arrangere fokusgruppeintervjuer med noen av de utvalgte klubbene. I del seks har NIH sammen med Universitetet i Umeå arrangert intervjuer og fokusgruppeintervjuer med et utvalg nylig ankomne flyktninger. NIH vil også være involvert i del 10, der det skal arrangeres møter i fem byer (bl. a Oslo) der resultater fra forskningsprosjektet presenteres.

Human rights and sport. An exploratory series of Nordic workshops on how to understand, examine and apply a rights-based framework for youth sport

Prosjektmedarbeidere: Fiona Dowling og Åse Strandbu (NIH), Sine Agergard (Aalborg universitet) og Karin Redelius (Gymnastik och idrettshögskolan, Stockholm).

Startdato: 01.01.19

Foreløpig sluttdato: 30.06.2022

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1200

Det overordnede målet med disse seminarene («workshops») er å utvikle samarbeid på tvers av nordiske land om forskningsprosjekter og intervensjonsprogrammer for å fremme unges deltagelse og trivsel i idrett. Seminarene omhandler rettigheter i ungdomsidretten med utgangspunkt i den allment ratifiserte FN-konvensjonen der det står: “That every child has the right to rest and leisure, to engage in play and recreational activities appropriate to the age of the child, and to participate freely in cultural life and the arts.”

Idrett er en populær fritidsaktivitet for mange barn og ungdom i Norden, men det er økende sosial ulikhet i idrettsdeltakelse. Ungdommer med lav sosioøkonomisk bakgrunn, og med minoritetsetnisk bakgrunn, sammen med barn og ungdom med funksjonsnedsettelse deltar sjelden i idrett. Hvem som inkluderes i idretten er derfor et viktig tema. Samtidig er det tegn til tidligere orientering mot konkurranse og voksenlignende engasjement i organisert idrett. Dette betyr at talentfulle ungdommer bruker store deler av sin barndom og ungdom i idrett. For denne gruppen står man overfor utfordringer som; overtrening, skader, psykiske helseproblemer og sosial isolasjon.

Prosjektet involverer forskere fra Norges idrettshøgskole ved FOBU, Gymnastikk- og idrettshøgskolen i Sverige og Aalborg Universitet i Danmark og ledes av Sine Agergard fra Aalborg universitet. Tre seminarer er planlagt, og to er gjennomført: Første seminar ble gjennomført digitalt på grunn av koronapandemien. Tema var barns rettigheter i idretten i Sverige, Danmark og Norge: *Understanding rights in youth sport*. Andre seminar, ved NIH i Oslo oktober 2021, omhandlet metodologiske utfordringer: *Examining rights in youth sport*. Tredje seminar, våren 2022 hadde tittelen: *Applying a rights-based framework for youth sport*.

Prosjektet er støttet av Nordisk samarbeidsnemnd for humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning (NOS-HS), som har en tilknytning til Nordisk ministerråd for utdanning og forskning (MR-U), Nordisk ministerråd.

Prosjekter med bidrag fra FOBU

Vekst, modning og trening

Stipendiat: Halvard Grendstad

Veileder: Jostein Hallén

Startdato: 01.08.2019

Sluttdato: 01.08.2024

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1200

Prosjektet følger fysisk utvikling hos barn fra de er 12 til de er 15 år. Grupper med jenter og gutter er rekruttert fra en langrennklubb som bedriver svært mye fysisk aktivitet og fra en skoleklasse der mange bedriver mye mindre fysisk aktivitet. Målsettingen med prosjektet er å forstå hvordan trening påvirker unge menneskers kondisjon gjennom puberteten – en periode der de unge gjennomgår en sterk vekst, modning og utvikling.

Forståelse av sammenhengen mellom trening og vekst kan ha stor betydning for gjennomføring av trening i denne aldersgruppen. I mange idretter er kondisjon en svært viktig faktor for prestasjonsevne, og mange barn og ungdommer trener som små voksne med intervalldrag og lange løpeturer for å forbedre sin kondisjon og prestasjon. Hvordan trening gjennomføres vil igjen kunne ha betydning for om de unge vil fortsette i treningsgruppene eller ikke. Barnas motivasjon til å fortsette vil selvsagt også være påvirket av deres egen prestasjonsutvikling sammenlignet med de andre barna. Det er derfor viktig å få mer kunnskap om hvordan trening virker sammen med vekst og modning i puberteten.

I et tidligere doktorgradsprosjekt (Hege Wilson Landgraff, 2020) fikk vi økt kunnskap om hvordan kondisjonstrening virker. Funnene fra det prosjektet tydet på at den kraftige veksten og modningen som skjedde gjennom puberteten i stor grad bestemte utviklingen av hjertestørrelse, muskelmasse, styrke, blodvolum og kondisjon, og at fysisk trening i mindre grad hadde effekt på disse variablene.

I det pågående prosjektet («Vekst, modning og trening») har vi tettere oppfølging av barna (de testes tre ganger i året), og bedre metoder for å samle inn informasjon om treningsmengde, treningsintensitet og fysisk aktivitet. Høsten 2020 gjennomførte vi et 8-ukers treningsforsøk der vi delte barna i ulike grupper med ulikt fokus på kondisjonstrening. Vi har også inkludert en kontrollgruppe fra en skoleklasse med barn som driver med lite fysisk aktivitet, slik at vi bedre kan kontrollere for vekst og modning.

Den metodiske tilnærmingen i prosjektet gjør at vi både kan undersøke korttids effekt av mye kondisjonstrening (gjennom 8-ukers treningsintervensjon), samt hvor viktig kondisjonstrening og fysisk aktivitet er for utvikling av kondisjon over lenger tid (fra barna er 12 til 15 år).

Datainnsamling i PhD-prosjektet ble fullført november 2022. Første artikkel ble sendt til internasjonalt tidsskrift september 2022, og vi jobber nå med tilbakemeldinger fra reviewere. Vi er i gang med bearbeiding, analyse og skriving for resterende artikler som skal publiseres fra prosjektet.

Utvikling av fysisk form, treningsbelastning, skader/sykdom og psykososiale elementer i ungdomsidretten

Stipendiat: Lars Martin Tingelstad

Veileder: Truls Raastad, Live S. Luteberget og Grethe Myklebust

Startdato: 01.08.2021

Sluttdato: 01.05.2024

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1200

Gjennom ungdomsårene skjer det store kroppslige endringer, blant annet blir man i bedre fysisk form. Hvor fort og hvor mye man forbedrer sin fysiske form er forskjellig fra person til person, og vi vet i dag lite om hvor mye trening kan påvirke denne utviklingen for ungdommer i vekst.

Prosjektet har et longitudinelt design og vil undersøke hvordan unge ballspillutøvere utvikler seg gjennom tre år med tanke på fysisk form, treningsbelastning, skader/sykdom og psykososiale karakteristikk. Vi vil også undersøke sammenhengen mellom disse variablene og frafall i idrett og om alder, kjønn eller klasseforskjeller påvirker denne sammenhengen.

Både fysisk form og psykososiale karakteristikk vil bli målt årlig, mens treningsbelastning og skader/sykdom vil bli målt igjennom sesongen. Resultater fra prosjektet kan øke vår forståelse for hvordan man utvikler seg i ungdomsidretten, som videre kan forbedre måten vi trener på i ungdomsårene, og bidra til å holde ungdommer aktive lengre.

Prosjektet er i gang med datainnsamling, analyser og skriving av de to første artiklene, en review og et tverrsnittstudie.

Prosjektet hører til Institutt for fysisk prestasjonsevne og får økonomisk støtte fra FOBU.

Longitudinell studie av prestasjons- og helsebestemmende faktorer i svømming

Prosjektleder: Bjørn Harald Olstad

Prosjektmedarbeidere: May Grydeland, Tomohiro Gonjo, Trine Stensrud, Julie Stang, Anne Marte Pensgaard, Ingeborg Ljørdal

Startdato: 15.1.2019

Foreløpig sluttdato: 31.12.33

Prosjektnr. i regnskapsrapport: 1200

Hensikten med dette tverrfaglige samarbeidsprosjektet er å følge unge konkurransesvømmere, jenter og gutter fra **11-års alder**, gjennom deres aktive svømmekarriere – frem til den dagen de slutter å konkurrere aktivt. Dette for å belyse hvordan faktorer knyttet til helse, motivasjon og svømmeprestasjon utvikler seg over tid og hvordan de påvirker hverandre. I tillegg vil utøvere som slutter følges til de er ferdig utviklet med tanke på lungefunksjon og benmineraltetthet.

Prosjektet er delt opp i tre underprosjekter.

Helsebestemmende faktorer

Svømmere blir utsatt for store treningsmengder allerede i ung alder og dette kan påvirke kroppens utvikling, helse og motivasjon over kortere og lengre tidsperspektiv. En av hensiktene med prosjektet

er å undersøke på utvikling i lungevolum, diffusjonskapasitet, respiratorisk muskelstyrke og forekomst av anstrengelsesutløst astma hos svømmere og sammenligne med et referansemateriale. Videre skal utøvernes kroppssammensetning og benmineraltetthet følges over tid i sammenheng med treningsinnholdet for å identifisere hva slags trening som kreves i barne- og ungdomsårene for å utvikle et sunt skjelett og en hensiktsmessig kroppssammensetning.

Motiver og motivasjon som påvirker svømmeren

Hvorfor begynner barn med konkurransesvømming og hva påvirker dem til å fortsette? Årsakene til deltakelse i konkurransesvømming har ikke tidligere blitt studert i norsk svømming, heller ikke idrettsmotivasjon eller hvordan miljøet og treningsbelastningen påvirker deres motivasjon i ung alder. Innsikt i motivene og motivasjonsprosessen i begynnelsen av barnets svømmekarriere kan hjelpe trenere og foreldre til bedre å forstå forskjellige faktorer som bidrar til å holde barnet motivert for å fortsette sin svømmekarriere, og hvordan man kan skape miljøer som fremmer utvikling innen forskjellige aldersgrupper. Slik kunnskap kan også bidra til at trenere og foreldre bedre kan forstå hvordan de/dette påvirker deres barn/utøveren, og potensielt forhindre frafall, utbrenthet og skader.

Prestasjonsbestemmende faktorer

En svømmeprestasjon bestemmes av en rekke fysiologiske, biomekaniske, antropometriske, mentale og taktiske faktorer. Sammenhengen er kompleks der faktorene også påvirker hverandre og påvirkes av trening. Svømming er også en idrett med meget store treningsmengder allerede fra ung alder, og prosjektet vil undersøke faktorer som begrenser prestasjonen og hvilke faktorer som enklere utvikler seg med trening, for å optimalisere tidsbruken på de forskjellige treningsformene. Enkelte studier viser også at prestasjonsfremgang ikke nødvendigvis er korrelert til treningsvolum, men heller til gjennomsnittlig intensitet (Mujika et al., 1995). En av hensiktene med studien er derfor å etablere ny kunnskap om hvordan svømmeprestasjoner påvirkes av løpsstrategi, vannmotstand, antropometri, styrke i vann, styrke på land og kraft, hastighetsforhold under svømming med varierende motstand, bevegelighet og mobilitet sammen med treningshistorikk.

Nytteverdien av prosjektet

Prosjektet vil gi spesifikk kunnskap om hvordan unge utøvere utvikler seg i et langsiktig perspektiv og hvordan dette påvirker prestasjon, helse og motivasjon til å fortsette sin idrettskarriere. Denne kunnskapen vil gi trenere og utøvere innsikt og praktiske råd til hvordan en kan designe effektiv og bærekraftig trening i et langsiktig perspektiv gjennom barne- og ungdomsårene til utøvere når seniornivå og deres optimale prestasjoner. Prosjektet vil også kunne gi generell kunnskap med overføringsverdi til andre idretter. For eksempel kan innsikt i motivene og motivasjonsprosessen i begynnelsen av barnets idrettskarriere hjelpe trenere og foreldre til bedre å forstå faktorene som bidrar til å holde barnet motivert for å fortsette sin idrettskarriere, og hvordan man kan skape miljøer som fremmer utvikling innen forskjellige aldersgrupper. Slik kunnskap kan også bidra til at trenere og foreldre bedre kan forstå hvordan de/dette påvirker deres barn/utøveren, og potensielt forhindre frafall, utbrenthet og skader, samt tidlig oppdage og igangsette behandling for kroniske luftveissykdommer og nedsatt beinmineraltetthet.

Prosjektmidlene fra FOBU benyttes til å ansette vitenskapelige assistenter for å bistå i gjennomføringen av testbatteriet med forsøkspersonene i tillegg til noe databehandling og analyser. Det vil også bli benyttet for å dekke driftskostnader forbundet med testing.

Prosjektet tilhører Institutt for fysisk prestasjonsevne.

Skadeforebygging i ungdomsidrett med en tverrfaglig og teoribasert tilnærming

Prosjektmedarbeidere: Hege Grindhem, Christian Thue Bjørndal med flere

Startdato: 1.12.2021

Foreløpig sluttdato: 31.05.2026

Prosjektet ledes av forskere ved Senter for idrettsskadeforskning ved Institutt for idrettsmedisin ved NIH.

De fleste skader blant norsk ungdom skjer i idrett. Norges idrettsforbund og de to største særforbundene, håndball og fotball, jobber derfor systematisk med å gjøre idretten tryggere. I dette prosjektet vil vi utvikle og evaluere en ny tilnærming til skadeforebygging i idrett - et trenerledet program rettet mot de sosiokulturelle, biomedisinske og adferdsmessige faktorene som gjør at ungdom er utsatt for skade. Prosjektet er et samarbeid mellom fire ledende forskningssentre (Norge/Sverige/Storbritannia) fra forskjellige forskningsfelt. Ved å kombinere kunnskapen fra idretts sosiologi, biomedisin og helseadferd vil vi utvikle en ny forståelse av hvordan vi kan forebygge skader i ungdomshåndball og -fotball. Gjennom en serie studier med forskjellige metoder, i kombinasjon med bruker- og ekspertkunnskap, vil vi utvikle og evaluere et nytt, trenerledet program, samt kunnskapen det baseres på. Hvis programmet reduserer skader i idrett, vil idrettsorganisasjonene lage en strategi for innføring av programmet i norsk ungdomshåndball og -fotball.

I prosjektets første år er det gjennomført to litteraturstudier, kvalitative intervjuer med 66 trenere og spillere i ungdomshåndball og -fotball og en tverrsnittsstudie med over 800 deltagende trenere og spillere fra hele Norge.

Prosjektet er et samarbeid mellom Norges Idrettshøgskole, Norges Idrettsforbund, Norges Fotballforbund, Norges Håndballforbund, Universitetet i Linköping og University of Bath og finansieres av Forskningsrådet.

Formidling og informasjonsvirksomhet

Konferanse, seminarer og workshops

I januar arrangerte FOBU digitalt frokostseminar: ***Hvordan tilrettelegge for bred deltakelse og varig trivsel i idretten?*** Velferdsforskningsinstituttet NOVA og Forskningscenter for barne- og ungdomsidrett (FOBU) ved NIH la fram andre rapport i følgeforskningsprosjekt om Oslo idrettskrets sin satsning «Idrett for alle i Oslo». [Deltakelse, trivsel og inkludering i barne- og ungdomsidretten. Delrapport fra forskningen om Idrett for alle i Oslo](#) (pdf)

Den årlige barne- og ungdomstrenerkonferansen ble arrangert i månedsskiftet september/oktober. Konferansen arrangeres i samarbeid med NIF. Årets konferanse satte søkelys på et dagsaktuelt spenningsforhold i norsk idrett: ***Hvordan får vi flere kompetente trenere?*** Hvordan kan vi klare å levere kompetanse og kvalitet til våre medlemmer uten at det blir for dyrt? Konferansen retter seg mot premissleverandører og beslutningstagere i klubb, skole og forbund, trenerutdannere og veiledere, og trenere i barne- og ungdomsidretten. [Barne- og ungdomstrenerkonferansen 2022](#) (nih.no)

I midten av oktober arrangerte FOBU et seminar hvor første delrapport i følgeforskningsprosjektet: ***Trygg på trening med redd barna*** ble lansert.

[Trygg på trening med Redd Barna Første delrapport i et følgeforskningsprosjekt](#) (pdf)

Seminaret satte søkelys på de tre problemstillingene som er svart ut i delrapport I:

- Hva vet vi om vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom i idretten og i det norske samfunnet for øvrig?
- Hvilke endringsforståelser ligger til grunn for utvikling og implementering av kurset i tre særforbund?
- Og, hvilke målsettinger og problemantagelser som ligger til grunn for de ulike aktørenes perspektiver?

Rapporten ble kommentert av Kari Fasting, NIH, Elin Langli, Redd Barna og Håvard Øvregård, NIF.

<https://www.nih.no/forskning/forskning-pa-nih/forskningscentre/fobu/om-oss/arrangementer/>

Nettsider og mediekontakt

Vi oppdaterer regelmessig oversikt over våre egne forskningsprosjekter og forskningsresultater og publiserer dem på FOBU sine nettsider <http://www.nih.no/fobu>. Ansatte ved FOBU blir regelmessig kontaktet av media og bidrar med kunnskap om trening, helse og andre sider ved barne- og ungdomsidretten.

Publikasjoner

Artikler

Herrebrøden, H; **Bjørndal, CT**. Youth International Experience Is a Limited Predictor of Senior Success in Football: The Relationship Between U17, U19, and U21 Experience and Senior Elite Participation Across Nations and Playing Positions. *Frontiers in Sports and Active Living* 2022 ;Volum 4. <https://doi.org/10.3389/fspor.2022.875530>

Espedalen, LE; Seippel, Ø, Dropout and social inequality: young people's reasons for leaving organized sports. *Annals of Leisure Research* 2022. <https://doi.org/10.1080/11745398.2022.2070512>

Grendstad, H & Skattebo, Ø. Puberty, more important for cardiovascular adaptations than endurance training?. *The Journal of Physiology* 2022; volum 600.11. <https://doi.org/10.1113/JP283081>

Kristensen, JÅ, Skilbred, A, Abrahamsen, FE, Ommundsen, Y, Loland, S. Performance-enhancing and health-compromising behaviors in youth sports: A systematic mixed-studies review. *Performance Enhancement & Health* 2022 ;Volum 10.(4). <https://doi.org/10.1016/j.peh.2022.100237>

Laxdal, AG; Johansen, BT; Bere, ET; **Solstad, BE**. Towards More Sustainable Sports: Analyzing the Travel Behavior of Adolescent Soccer Players in Southern Norway. *International Journal of Environmental Research and Public Health (IJERPH)* 2022 ;Volum 19.(15) s. 1-7. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9368452/>

Sandvik, MR; Seippel, Ø. Framing of environmental issues in voluntary sport organizations. *Environmental Politics* 2022. <https://doi.org/10.1080/09644016.2022.2075152>

Solstad, Bård Erlend; Søvik, Margaret Ljosnes; Larsen, Torill Marie Bogsnes; Ommundsen, Yngvar. A coach education initiative in the context of Norwegian grassroots football: implementation and lessons learned. I: *Coach Education in Football: Contemporary Issues and Global Perspectives*. Routledge 2022 ISBN 9780367709792. s. 181-192

Strandbu, Å, Solstad, GM, Stefansen, K, Sandvik, MR. 2022. "Sexual Harassment or Just Coaching? Sport Students Making Sense of Possibly Sexualising Coach Behaviours." *Social Sciences* 11(12):543. <https://doi.org/10.3390/socsci11120543>

Sæther, SA., Feddersen, N., Andresen, E., **Bjørndal CT**. (2022). Balancing sport and academic development: Perceptions of football players and coaches in two types of Norwegian school-based dual career development environments. *International Journal of Sports Science & Coaching*. *International journal of Sports Science & Coaching*. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/17479541221111462>

Øydna, ML, Bjørndal, CT. Youth athlete learning and the dynamics of social performance in Norwegian elite handball. *International Review for the Sociology of Sport, Online* <https://doi.org/10.1177/10126902221140844>

Rapporter

Sandvik, MR, Aune, LS, Strandbu, Å. Sogn, H. Trygg på trening med Redd Barna -Første delrapport i et følgeforskningsprosjekt 2022. ([pdf](#), nih.no)

Solstad, GM, **Sandvik, MR** Sletten, MA. Deltakelse, trivsel og inkludering i barne- og ungdomsidretten. Delrapport fra forskningen om Idrett for alle i Oslo 2022 ([pdf](#) oslomet.no)

Presentasjoner

Aune, LS. Trygg på trening med Redd barna. Første delrapport i et følgeforskningsprosjekt. Frokostseminar oktober 2022. Norges idrettshøgskole, Oslo.

Bjørndal, CT. Embodied, embedded, enculturated and enabling: The identification and evaluation of sporting talent in by Norwegian youth ice hockey coaches. 4th International Skill Acquisition Conference i Kisakallio. November 2022. Kisakallio Finland

Bjørndal, CT, Øydna, ML, Youth athlete learning and the dynamics of social performance in Norwegian elite handball. NYRIS konferansen. Juni 2022. OsloMet.

Bjørndal, CT, Herrebrøden H. Youth International Experience Is a Limited Predictor of Senior Success in Football: The Relationship Between U17, U19, and U21 Experience and Senior Elite Participation Across Nations and Playing Positions. ECSS august 2022, Sevilla, Italia

Engdahl-Høgåsen, L, Bentzen, M. How do we understand participation for individuals with disabilities in the sport context? A systematic review. Juli 2022. FEPSAC, Padova, Italy

Espedalen, LE. Sosial inkludering og ekskludering i ungdomsidretten: Implikasjoner for klubb og forbund. Barne- og ungdomstrenerkonferansen 30-9-1.10.2022, Norges idrettshøgskole, Oslo.
Solstad, GM, Sletten MA, Sandvik, MR. Presentasjon av følgeforskningsprosjekt om Oslo idrettskrets sin satsning «Idrett for alle i Oslo». Frokostseminar. Januar 2022. Norges idrettshøgskole, Oslo.

Espedalen, LE. Blind Spenders: The social meaning of money in youth sports. Eass & ISSA World Congress of Sociology of Sport. Juni 2022. Universitetet i Tübingen, Tyskland.

Grendstad, H, Hallén, J. Effects of including high-intensity intervals during regular training on maximal oxygen uptake in 12-year old physically active adolescents. European College of Sport Science conference. September 2022. Sevilla, Spania.

Skilbred, A. Performance-enhancing substances and athletes' network: Who are they, and what role do they play for the athletes? Eass & ISSA World Congress of Sociology of Sport. Juni 2022. Universitetet i Tübingen, Tyskland.

Skilbred, A. Performance-enhancing substances and athletes' network: Who are they, and what role do they play for the athletes? NYRIS konferansen. Juni 2022. Oslo Metropolitan Universitet.

Solstad, G. M, Sandvik. M.R.S. Frafall - hvorfor slutter ungdom? Norges svømmeforbund, Trener og lederkonferansen. August 2022. Lillestrøm.

Solstad, G. M., Sandvik, M. R., Sletten, M . A. Hvordan tilrettelegge for bred deltakelse og varig trivsel i idretten? Frokostseminar. NIH, januar 2022. Oslo,

Strandbu, Å. Hva skal til for at idretten oppleves relevant og attraktiv for ungdom – også i fremtiden? NIFs ledersamling. 18. november 2022. Gardermoen.

Strandbu, Å Idrett for barn og unge. Hvem deltar? Hvem deltar ikke? Hvorfor deltar de? Hvorfor slutter de? Nordisk hovedstadskonferanse for idrett, Oslo kommune. August 2022. Oslo.

Strandbu, Å. Dilemmas in middle class parenting in sport. A case study of cross-country skiing in Norway. Foreldreskap i Norden. 10. til 11. mai 2022. Lysebu hotell, Oslo.

Strandbu, Å. Solstad, GM, Stefansen, K, Frøyland, LR. Sexual harassment and bullying in youth sports: Incidence and patterns in vulnerability. The Youth Research Group, EASS 2022. Oslo Met.

Tingelstad, LM, Luteberget, LS., Raastad, T. Physical development of youth football players. European College of Sport Sciences Conference (ECSS) September 2022, Sevilla/Spain